

8.4 Etablering af åbningsbalance

I forbindelse med etableringen af en åbningsbalance er der en række særlige forhold, der gør sig gældende.

Mange af de aktiver, som kommuner og amtskommuner ejer, og som udgør en værdi f.eks. i produktionen af serviceydelser, vil være nogle år gamle, og kostprisen er måske ikke umiddelbart kendt. Det kan derfor være vanskeligt at finde en retvisende værdi for aktiverne.

Det er især i forbindelse med den initiale indregning og måling af aktiver, at der vil ligge et arbejde i at registrere de enkelte aktiver og finde en retvisende værdi herfor. Nedenfor beskrives derfor en række overgangsregler, som kan benyttes i forbindelse med etableringen af åbningsbalancen.

Det skal bemærkes, at disse regler alene kan benyttes i forbindelse med den første registrering. For registreringen af nye aktiver skal reglerne i afsnit 1-3 følges.

8.4.1 Særlige regler for indregning ved udarbejdelse af åbningsbalancen

I forbindelse med etableringen af åbningsbalancen gælder særlige regler for indregning af aktiver. Disse særlige regler for indregning vedrører primært registreringen af separate aktiver og bagatelgrænsen for indregning.

Det bemærkes, at aktiver anskaffet den 1. januar 1999 eller senere skal registreres efter reglerne i kapitel 1-3. Bagatelgrænsen for aktiver anskaffet den 1. januar 1999 eller senere er på 100.000 kr. eller en af kommunen fastsat lavere bagatelgrænse i intervallet fra 50.000 til 100.000 kr.

Denne bagatelgrænse kan fraviges for ældre aktiver, som kommunen ikke længere kender kostprisen på, idet kommunen kan vælge at aktivere ældre aktiver i grupper eller 'klumper'. Aktiver som ved etableringen af åbningsbalancen er ældre end 1. januar 1999 kan således registreres som grupper af aktiver, selv om de på anskaffelsestidspunktet havde en værdi på over 100.000 kr¹., mens større aktiver som ved anskaffelsen havde en værdi på minimum 1.000.000 kr., skal registreres særskilt, uanset om de er anskaffet inden den 1. januar 1999.

Det tillades i forbindelse med udarbejdelsen af åbningsbalancen, at aktiver som ikke har samme levetid, indregnes sammen som et aktiv, idet der så fastsættes en forventet levetid for dette aktiv. Som eksempel kan nævnes, at kommunen i

---

¹ Der henvises til den oprindelige (skønnede) værdi

Dato: Maj 2003

Ikrafttrædelsesår: Budget 2003

forbindelse med indregningen af aktiver på rådhuset registrerer inventaret som x antal kontorer til en værdi af x kr. pr. stk. og med en forventet brugstid på 7 år. Alt inventar på disse kontorer kan således indregnes samlet som ét aktiv og afskrives sammen over de resterende 7 år. Ligeledes kan der for en skole registreres inventar på x antal klasselokaler og på hospitaler registreres antal operationsstuer/gange af en bestemt type.

Det skal understreges, at såvel indregning som måling af aktiver i forbindelse med udarbejdelse af en åbningsbalance er meget væsentlig for en vurdering af kommunens eller amtskommunens regnskab. Det er derfor vigtigt, at alle aktiver, der udgør en væsentlig værdi i kommunens eller amtskommunens produktion af serviceydelser indregnes i anlægskartotek og balance.

8.4.2 Særlige regler for måling ved udarbejdelse af en åbningsbalance

Også i forbindelse med målingen eller værdiansættelsen af aktiverne gælder særlige regler ved udarbejdelse af åbningsbalancen. De særlige regler vedrører en afvigelse fra princippet om måling til den historiske kostpris.

Det skal understreges, at aktiver anskaffet efter 1. januar 1999 skal indregnes og måles efter reglerne beskrevet i afsnit 1-3.

Ældre grunde og bygninger kan – som alternativ til kostprisen – måles til den offentlige ejendomsvurdering. I tilfælde, hvor kostprisen ikke længere er kendt for kommunen/amtskommunen kan den offentlige ejendomsvurdering vælges som udgangspunkt for målingen af aktiver i kategorien 01 Grunde og bygninger. Grunde og bygninger, der er anskaffet efter 1. januar 1999, skal dog optages til kostprisen, idet denne må være kendt for aktiver af nyere dato.

Andre typer af ældre aktiver kan i forbindelse med udarbejdelse af åbningsbalancen værdiansættes ud fra det bedste skøn.

En metode er her at rekonstruere kostprisen ud fra genanskaffelsesprisen for et lignende aktiv, og rense denne pris for prisstigninger siden anskaffelsen. Ved fastsættelse af afskrivningsgrundlaget for de ældre aktiver skal den rekonstruerede kostpris reduceres med summen af afskrivninger for den periode, som aktivet har været anvendt i kommunen eller amtskommunen. Har aktivet f.eks. været benyttet i 10 år måles aktivet til genanskaffelsesprisen på et lignende aktiv fratrukket prisudviklingen i perioden, og afskrivningsgrundlaget fastsættes ved, at der fra denne værdi fratrækkes de afskrivninger, som aktivets værdi er faldet med som følge af, at aktivet har været anvendt i produktionen i 10 år.

Nogle aktiver kan dog være så gamle, at det ikke giver mening at tilbagediskontere værdien af disse. Har man f.eks. en vandledning på 100 år vil det ikke være hensigtsmæssigt at tilbagediskontere værdien af denne og herefter afskrive den over 100 år. Det er op til den enkelte kommune på baggrund af en konkret vurdering at fastsætte, hvilke aktiver der skønnes at være så gamle, at ikke er meningsfuldt at indregne og måle dem i anlægskartotek og statusbalance.

Dato: 1. januar 2004

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2004

Kommunerne kan ligeledes i målingen af ældre aktiver vælge at benytte en gennemsnitsbetragtning, så f.eks. henholdsvis klasselokaler, kontorer, mødesale, hospitalsstuer mv. fastsættes til en gennemsnitsværdi og afskrives over en fastsat levetid.

På forsyningsområdet kan f.eks. anvendes gennemsnitspriser pr. meter vandledning, kloakrør mv.

I de tilfælde, hvor måling til kostprisen afviges, skal dette anføres i bemærkningerne til anlægskartoteket.

8.4.3. Anvendt regnskabspraksis ved udarbejdelse af åbningsbalance

Regelsættet for indregning og måling af materielle og eventuelle immaterielle aktiver i åbningsbalancen fremgår af de foregående afsnit, herunder særligt afsnit 8.4.2.

Kommunen skal i forbindelse med udarbejdelsen af åbningsbalancen redegøre for den anvendte regnskabspraksis. Regelsættet giver i flere tilfælde mulighed for at kommunen kan træffe en række valg. Beskrivelsen af den anvendte regnskabspraksis skal som minimum på overordnet niveau forholde sig til følgende:

- Anvendt dokumentation for ejerskab eller brugsret til aktivet (f.eks. faktura, tinglysning, leasingaftale mv.)
- Anvendte bagatelgrænser for indregning af aktiver, jf. afsnit 8.1.2 og 8.4.1.
- Anvendelse af grupper eller ”klumper” ved indregning af aktiver, jf. afsnit 8.2.1 og 8.4.1.
- Anvendte måle- eller værdiansættelsesprincipper for aktiver anskaffet før 1. januar 1999, jf. afsnit 8.4.2.
- Anvendte afskrivningsperioder for forskellige typer af aktiver.
- Er immaterielle aktiver og varelagre indregnet i åbningsbalancen?

Herudover skal åbningsbalancen indeholde en beskrivelse af anvendt regnskabspraksis for kommunens øvrige aktiver og passiver samt en redegørelse for anvendte periodiseringsprincipper.